

JM-101

March-2013

Economics (Principal) Paper – IV (Economics of Gujarat)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

૧. પ્રદેશ એટલે શું ? પ્રદેશના જુદાં-જુદાં પ્રકારો વર્ણવો. પ્રાદેશિક વિકાસના નિર્દેશકો કયા-કયા છે ?

અથવા

ગુજરાત રાજ્યની ક્ષેત્રિય આર્થિક સ્થિતિની રૂપરેખા આપો.

૨. ગુજરાતની વસ્તીના જુદા-જુદા પાસાંઓના વલણો વર્ણવો.

અથવા

ટૂંકમાં સમજાવો : (કોઈપણ ત્રણ)

- (અ) ગુજરાતમાં અપેક્ષિત આયુષ્ય
- (બ) ગુજરાતની વસ્તીમાં જાતિપ્રમાણ
- (ક) ગુજરાતમાં શહેરીકરણ
- (ડ) ગુજરાતમાં સાક્ષરતા

૩. (અ) ગુજરાતમાં ખેતીમાં જમીન વપરાશની સ્થિતિ વર્ણવો.

(બ) ગુજરાતમાં ખેતપેદાશોની બજારવ્યવસ્થા અને તેની મર્યાદાઓ જણાવો.

અથવા

- (અ) ગુજરાતમાં નાના પાયાના ઉદ્યોગોનું મહત્ત્વ અને મર્યાદાઓ જણાવો.
- (બ) ગુજરાતના દવા ઉદ્યોગની પ્રગતિ અને સમસ્યાઓ વર્ણવો.

૪. છેલ્લા દસકામાં ગુજરાતમાં બંદરો અને દરિયાકાંઠાના વિસ્તારોના વિકાસને તપાસો.

અથવા

“સરદાર સરોવર નર્મદા પ્રોજેક્ટ” વિષે ટૂંકી નોંધ લખો.

૫. (અ) ગુજરાત સરકારની આવક અને જાવકના વલણો જણાવો.

(બ) ગુજરાતમાં શિક્ષણ અને આરોગ્યક્ષેત્રે થયેલો વિકાસ વર્ણવો.

અથવા

ગુજરાતમાં સહકારી ચળવળ અને તેની મર્યાદાઓ જણાવો.

અથવા

ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ બે)

- (i) ગુજરાતમાં રોજગારીના વલણો
- (ii) ગુજરાતમાં ઔદ્યોગિક શ્રમિકો
- (iii) ગુજરાતમાં વાહનવ્યવહારક્ષેત્રે પ્રગતિ
- (iv) ગુજરાતમાં પ્રદૂષણની સમસ્યા

Seat No. : _____

JM-101

March-2013

Economics (Principal)

Paper – IV

(Economics of Gujarat)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : Each question carry equal marks.

1. What is region ? Explain different type of regions. What are the indicators of regional development ?

OR

Describe the Sectoral Economic profile of Gujarat State.

2. Explain the various aspects of population trends in Gujarat.

OR

Explain brief (any **three**) :

- (a) Longevity in Gujarat.
- (b) Sex ratio in Gujarat.
- (c) Urbanization in Gujarat.
- (d) Literacy in Gujarat.

3. (a) Describe the land utilization in agriculture in Gujarat.
(b) Agriculture marketing and its limitations in Gujarat.

OR

- (a) Explain the importance and problems of Small Scale Industries in Gujarat.
- (b) Examine the progress and problems of Pharmaceutical industries in Gujarat.

4. Examine the development of ports and coastal areas of Gujarat for last ten years.

OR

Write a brief note on Sardar Sarovar Narmada Project in Gujarat.

5. (a) Trend in income and expenditure of Gujarat State.
(b) Development of Education and Health in Gujarat.

OR

Co-operative movement and its limitations in Gujarat.

OR

Answer any **two** :

- (i) Employment trends in Gujarat.
- (ii) Industrial labours in Gujarat.
- (iii) Development of transportation in Gujarat.
- (iv) Pollution problems in Gujarat.